

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden a kiadóhivatalban, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
CIRNER J. JOZSEF
pap nagykereskedése, hová az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt

Hirdetmények díja:
□ centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek. Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlér sora 20 kr.

Az alsófehérvármegyei történelmi, régészeti és természettudományi társulat.

Immár hetedik közgyűlését tartja vármegyénk egyetlen tudományos jellegű társulata, mely munkálkodásának eredményeivel nemcsak a hasonló-jellegű egyletek, hanem a külföld tudósainak is kiérdemelt elismerését vívta ki. Igaz, hogy érdeklődés és elismerés különösen Apuln — a mai Gyulafehérvár — — hírneves római maradványainak szakszerű feltárása és ismertetése folytán, tehát kiválólag régészeti érdekű munkálatok következtében lett elérve, de — eltekintve a történelmi s kisebb természettudományi ismertetésektől — el lehet mondani, hogy a mit a társulat e téren felmutatni tud, az sokkal nagyobb anyagi és erkölcsi támogatásban részesülő társulatoknál is kiváló számat tenne. És mégis csodálatosnak tetszik előttünk, hogy ebben a vármegyében, melynek oly változatos történelmi múltja van, mely gazdag tárháza a történelemelőtti korszakok emlékeinek éppen úgy, mint a római uralomnak s a honfoglalás óta hazánk történelmére oly sok emlékezetreméltó eseményeinek színteréül szolgált, hol tehát a múlt s annak következményei iránt kiváló érdeklődést kellene feltételeznünk, aránylag kevés érdeklődés mutatkozik. Pedig, ha nem 14 alapító és 84 rendes, hanem legalább 200 tagja volna együletünknek, még akkor is csak részben tudná eredményesen művelni azt a gazdag tért, melyet régészeti, történelmi és természettudományi tekintetben feldolgozni kellene.

Hol van pl. vármegyénk nép, föld és helyrajzi leírása évszázadról évszázadra feltüntetve? hol vannak e századokra vonatkozó pontos adatok alapján elkészíthető térképek? hol vannak a feltárt lelhelyeket mutató archeológiai térképek? hol van a törekvés, mely pl. az alsófehérvármegyei családok múltjával foglalkoznék? az alsófehérvármegyei családok, városok és intézetek birtokában levő levéltárak ismertetését hiába keressük, pedig annyi pusztulás után most is van még elég figye-

lemre méltó; az alsófehérvármegyei ezéhek történetének ismertetését ki fogja munkába venni? ki kutatta eddig vármegyénk magyar, román, szász népét néprajzi tekintetben? ki tud számat adni: hogy vármegyénk területén hol — minő nép lakott, melynek sirjait, fegyvereit, házi eszközeit szétszórva itt találjuk? mikor tűnt fel s mikor tűnt el a régi besenyők, kúnok nyoma? stb. stb. Csak ugy odavetöleg karolunk fel néhány adatot, melyek alapos munkára érdemes anyagot nyújtanak a munkakedvelőnek.

A mindeunapi kenyér bizonyára nagyon szükséges dolog s a mindennapi munkának első eredményeképpen ezt kívánjuk biztosítani; de a ki tud van már ezen s biztosítva látja jövőjét, annak kell magasabb jellegű, eszményibb dolgok iránt is érdeklődnie s vajjon nem a legtermészetesebbé azon kívánság, mely környezetünk multjának és jelenének megismerésével előgíthető ki? E kíváncsiság később komoly tanulmányokra vezet s ennek kíván élettéljes, buzgó közege lenni az „alsófehérvármegyei történelmi, régészeti és természettudományi társulat,” melyet évi 3 frt tagdíjjal méltán támogathat mindenki, a ki vármegyénkben a tudományok népszerű fejlesztésének és terjesztésének barátja.

Az E. M. K. E. közgyűlése Tordán.

Igen sajnálom, hogy nem vagyok műkedvelő fotografus, — sajnálom, hogy nincs fonografom, sőt még azt is, hogy az összes Emke-közgyűlések díszbédjeinek „menü”-it nem szedtem össze. Mennyi kedves emlék elevenednek fel a lobogó zászlókat, hatalmasan éljenző közönséget, a dísz szónokokat, gr. Bethlen Gábor daliás alakját, Kerekes Samu elmaradhatlan, kerekded, Debreczent, Fiumét, Turint, Párist látott természet vizsgáló fotografiai láttára! mily pompásan élvezné az utókor az éljenek khorusát Szamos-Ujvárról, Brassóból vagy most Tordáról! mily alapos tanulmány tárgyául szolgálhatna 10 drb. menu egy a nyomdaipart, mint a szakésművészet remekait vizsgáló utókorra nézve! Így elmosódik lassanként minden, csak egy emlék marad meg: az elmaradhatlan eső, mely Budapesttől Brassóig oly áldásosan öntötte végig az Emke hűséges tagjait eddig, — és öntötte Tordán most is.

Tagadhatlanul vidáman utaztunk Gáspár Jánossal, Werner Gy. és Varró Laczival f. hó 2-án, a közgyűlést megelőző napon a hírneves Torda felé. Gyéresen összebarkáztunk Réthy Lajossal, Novák Ferenczel, Sándor Józsi dévai közjegyzővel s még vidámban öröklük le azt a 20 percet, melynél kevesebb idő alatt el nem juthatunk Tordára, akár gyorsvonattal, akár „vegyes”-sel utazunk.

Már látszik a cellulose-gyár, szépen kizászlóva a csinos kis indház udvarán ott fogadnak szíves vendéglátóink, kocsira ülünk, szállásunkra megyünk, kedvesen üdvözölnek, megkávésztatnak s azzal vacsoráig várost nézni ereszenek. Minő szép ezek telkek, derek, régi, nagy házakkal; (bezzeg ezek nem enyedi vékony-kolbasz telkek! itt telik bőven!) minő jó asfalt-és gránit-járda! (igaz hogy közből sáros az utca.) Egyszerre egy remek kertben vagyunk, melyben több mint 1500 rózsza pompás virágzásban áll, gyönyörű clematisok tárják ki csodaszép virágaikat s ime előáll tiszt. Fűzi ev. ref. lelkész úr, e kert kitűnő gazdája s látva gyönyörűségünket, igazi élvezettel mutatja be a szebbnél szebb fajokat, s nem sajnálja levágni a kiválóbb példányokat, melyekkel kabátunk, kezünk gyorsan megtelik.

A piacztérre érve mind nagyobb csoporttá nőtt a társaság, megnéztük a megyeházat s azzal szépen hazatértünk azzal a benyomással, hogy bizony Tordának is sokat kell küzdeni a városrendezéssel, utca és piac szélesítéssel, mi ha sikerülni fog, akkor helyzeténél, közjövödelmei nagyságánál és élelmes, módos népe szorgalmánál fogva jelentékeny szerepet nyerend városaink között, kivált ha meg lesz teljes gimnasia, vagy realiskolája, redoutja s ami legszükségesebb: jó vízvezetéke.

Nem mulaszthatom el megemlíteni azon sok érdekes, többnyire római régiséget, feliratos köveket is, — melyek a legtöbb helyen, így pl. Nagy Olivér megyei főjegyzőnél is, felköltik az érdeklődést.

Vasárnap, június 3-án volt a közgyűlés napja. Díszes kettős és négyes fogatok, díszes öltözötű banderium, a tüzoltók sisakos csapata és zenekara hosszú sorban vonultak ki az indóházhoz. Nemsokára jön a vonat, a közönség félkörbe áll, felzendül az éljen, gr. Bethlen Gábor előlép s ekkor megszólal Rádiger Béla alispán csengő hangja, oly ékesen és melegen üdvözölve Torda vendégeit, hogy nem csodálkozhatunk a lelkes eljenzésen, mely szavait követte. Hosszu, díszes kocsisorral vonult be a vendégsereg, az utcákat betöltő közönség zúgó eljenzése között a piacra, hol egy díszes emelvényről Velics Ödön, Torda úterék polgármes-

TÁRCZA.

Érthetetlen! . . .

*Szép, ifju volt a lány,
Férjhez menni mégis
Érőltette anyja,
Bár ki kérte, vén is . . .*

*Beteg is, öreg is . . .
„Annál jobb ez rája!
Hamarabb jön el a
Férj halálórja . . .”*

*„Rámardal a ragyon!
Lehet aztán boldog! . . .”
De az a bolond lány
Nem érti a dolgot.*

*Napról napra jobban
Halványodók arcza;
Esküője napján
Kiterítik — — halva.*

Sallak Róza.

Galamb és csalogány.

(Elbeszélés.)

Werner Gyulától.

(Folytatás.)

III.

— Melyikben lakik a szép nő? — dűnyögte, mikor a fürdő bérháza között hazafelé lépdelt.

Élesen megnézte az ablakokat. Kissé gyorsan s hullámozó fejhordozással járt.

Sok helyen beköszönt s kalapját feltéve, sohasem mulasztotta el simítani s rendezni fűrtéit. Nyájasan szőlította meg a porban játszó parasztyermekeket. Tréfás szavakat mondott a felnöttebbeknek, a miket híven el tudott mondani a vacsoránál barátainak.

— Szellemem egy forgácsa se veszen kárba — szokta mondani ilyenkor. — Ritka fa értékes forgácsai ezek.

Az ablakok alatt megállt. Mindenki részére volt egy lekötélező szava, bókja, dicsérete, mondanivalója.

— Remek himzés, — mosolygott egy testes fiatal szőke nőre, a ki papucstól himzett a férje számára, — mintha angyalkezek válogatták volna össze rajta a színeket. Ily szépen lehetett himezve Éva ágyterítője a paradicsomban.

Ragyogó szemmel nevetett ötletének s egy utjába akadt közbényes királyi-tanácsosnak még azon melegen ismételte, nehogy kárba vesszen.

A királyi tanácsos, sziszegve a fájdalomtól, nevetni próbált rajta. Mert oly kedves s oly népszerű ember volt Angyal Nándor, hogy figyelmetlenséggel csak vadállat volna képes őt megsérteni.

Egy másik ablaknál lángvörös szegfűt tűztek gomblyukába.

— Köszönöm, hogy testvéreimből adott egyet, mint Heine mondaná, — hajlongott lekötélezőleg.

— Heine?! — s a csinos hölgy ajkán gúnyos mosoly jelent meg.

— Igaza van. Kettőt nem szeretek benne. Az egyik az, hogy német. A másik meg az, hogy cynikus és túl-durva. A költőnek finomnak, fényesnek, virágosnak kell lenni. Olyannak, mint a Verdi zenéje.

— Én többre is becsülöm az ön verseit a Heine-nél. Oh! a nők költője csak ön — s suttogni kezdte egyik édeskés, émelgyős versét.

— Köszönöm szíves jóindulatát, de ön kissé túloz irántam való kegyességében. Csak porszem vagyok Heine-hez képest. De azt beismerhetik irigyeim is, hogy csillogó aranypor. A mi verseimet illeti, bizalmasan megsúghatom, hogy új művön dolgozom. Nekem magannak is tetszik. Habár nem remekmű — mint önök oly sok jóakarattal állítani szokták — de igazán csinos. Önhöz irtam! — tette hozzá, a nő kissé kövér, formás kezét szorongatva.

A nélkül, hogy maga is tudná, mennyire hazudik, ma még öt-hat nőnek fogja ugyanezen vallomást ismétlni a költő.

Felért lakásába. Két szobája volt, melyeknek ablakából szép kilátás esett a közel hegyekre. E két szoba koszorúkkal, szalagokkal, száradt virágokkal s poros könyvekkel volt tele. Ezerféle csecebecsét halmozott itt össze a jóbarátok figyelmé és szeretete.

Szolgája elfeledte kinyitni az ablakot s most fűledt, fojtó, rosz levegő töltötte el a két szobát. Hevesen szakította fel az ablakszárnyakat. A nyugvó nap fénye körülfolyta magas alakját s azt a gondolatot ébresztette fel benne: mennyire elvakulna most ama nő, ha belenézne verőfényes arczába.

Kalapját fenthagyta, nehogy fejszaggatást kapjon a nyitott ablak mellett. Ő, a ki alig egy félórával előbb zuhogó záporban annyi kedvteliséssel fürdött, mint valami jófajta gácsér-kacsa.

A délutáni posta íróasztálán hevert. Sietve tépte

tere üdvözölte az érkezőket, kik széteszva szállásai-
ikra, egy óra teltén ismét össze jöttek b. Jósika Miklós
szülőháza előtt.

A kitünő tordai dalárda dala után Hegedüs István
budapesti egyetemi tanár díszmagyar ruhában lépett elő
s az ő lelkesült hangján, virágos, költői nyelven cse-
szelte a nagy regényíró működését, hatását, korát, ki
100 évvel ezelőtt e házbanszületett, mely most — egy-
szerű bormérésé lett. Az emléktáblát fedő lepel lehul-
lott s a közönség sűrű éljenzés között szemlélheté Abt
Sándor ifju szobrásznak, Torda szépjövőjü fiának, ki-
tünően sikerült domborművét, mely Jósika Miklóst hi-
ven ábrázolja.

Innen az ev. reformátusok régi, szépen díszített
templomába vonult a közönség, valóban nem kis nehéz-
séggel. Zsufolva lett minden hely. A „Szózat” dallama
után gr. Bethlen Gábor mondott megnyitó beszédet s
utánna Sándor József főtákar vázolta az Enke egy évi
munkálkodását, melyre Bartha Miklós és Hegedüs Ist-
ván megtevén észrevételeiket. — némi vita után ellett
fogadva azon indítvány is, hogy az egyleti alapszabá-
lyok módosítása végett a közgyűlés kebeléből küldes-
sék ki egy bizottság. A választások befejezése után
„renbee gesta” mentünk ebédelni.

A boruló idő még mutatott annyi udvariasságot,
hogy megvárta, míg a szép hölgyközönség is begyűlt a
megyeház udvarán épített hatalmas deszkasátorba. Alig
ettük meg azonban a levest, megindult a zápor s kel-
lemes kis patakok kezdtek befelé csörgedezni, úgy hogy
azok a kedves hölgyek, kik szerencsések voltak a sátor
szélénél ülni, nemsokára egy-egy fahasábot kaptak
lábaik alá, egyszerű, de igen szükséges „sámedli” gy-
mánt. Az ebédrol nincs mit mondjak, a mi azt teszi,
hogy nem volt rossz, mire pedig rendesen számíthat a
a közgyűlési banquettek élvezője. A tósztok azonban
feltétlenül jobbaktak: Hegedüs Istváné, Bartha Mik-
lósé, sűrű tapsokat arattak. De az az éljenzés, az az
elementáris erővel ható lelkesültség, a minő dr. Szá-
deczky Lajos egyet. tanár beszéde közben kitört, —
ritkítja párját. Szádeczky ugyanis a Jósika-családra
mondott családra mondott köszöntőjében felhozta Jósika
István erdélyi kancellárt is, kinek nagy szolgálatait
hálátlansággal fizették meg. Mert akkor is voltak ál-
lamférfiak, kiknek törekvését, szolgálatait nem méltá-
nyolták — mondta Szádeczky, s erre zúgó „éljen We-
kerle” kiáltásban, tapsban tört ki a közönség, jelzéssel
azon izgalomnak és rokonszenvek, melylyel a kabinet
válságot kísérte. Kerekes barátunk sem maradt el
sikerült verses rögtönzéseivel s midőn némi czélzást
tett a miniszter-válságra, újra felharsant az „éljen
Wekerle!”

Ebéd után igen szép ünnepély lett volna az Ara-
nyos partján elterülő, csinosan rendezett ligetben, ha
az udvariatlan idő tönkre nem silányít minden mulat-
ságot. Pedig Torda-Aranyosmegye magyar lakosságának
igen derék, szép példányait gyűjtötték össze községe-
ként, Annál sikerültebb volt azonban este a konzert,
melyen kivált a tordai dalárda remekelt, — és
a bál, melyen ha nem is nagy, de élénk kedvű szép
közönség vett részt kiválóan virradtig.

A tervezett nagyobb szabású kirándulásoknak a
kedvezőtlen idő miatt szintén vége lett, csak kisebb
társaság ment el a tordai hasadékhöz és Toroczkhóra,
— s még hozzá — a kik oly nagyon siettek haza,
azok a Kolozsvár mellett történt vasuti nagy baleset

miatt egyelőre nem remélt vendégmarasztásban ré-
szesültek Gyéresen, melyet a Réthi Lajos által elő-
szerzett „Egyetértés”-nek fenhargon való elolvasása-
azután: szalonnából, rátottából és feketekéből álló
díszes banquette bőséges anekdotákkal fűszerezve, vé-
gül Gál Domokos és Török Bertalan csapat vezérsége
alatt egy remek verseny-kuglizás kárpótoló oly szép
sikerrel, hogy 5 1/2 órai késés után végre mégis haza
vergődhattunk.

**Kossuth Ferencz köszönete, — legna-
gyobb hazánkfia Kossuth Lajos halála
alkalmával Nagy-Enyed város képvisé-
lő testületének részvét feliratára.**

Turin, 26. május 1894.

Nagy-Enyed város t. közönségének.

Elkésve bár, de annál melegebben köszö-
nöm (öcsém nevében is) azon részvétet, melylyel
a város t. közönsége minket megtisztelni kegyes
volt.

Késedelmemet a nagy csapásból eredő kö-
rülmények okozták.

Ezen csapás lesújtott, mert a nagy halott,
nekünk mindenünk volt; — én úgy is mint fiu,
úgy is mint magyar, édes atyámat vesztettem;
a polgárosodott világ pedig a szabadság eltűnt
apostolát gyászolja.

Dicsősége volt ő hazájának: a jelen század
ragyog nevével, melynek fényét mindig hazájára
irányítja.

Egész élete a honfi szolgálatok, a honfi ér-
demek óriási halmaza volt; halála pedig, honfi
érzelmekben és nagy eszménye iránt lelkesedés-
ben egyesíté az egész hazát.

Ő ébreszté fel a nemzetet.

Ő tette életerőssé, a nép milliót befogadva
az alkotmány sáncaiba.

Ő adott öntudatot a nemzetnek, ő vezette
önvédelmét, ő mutatta meg, hogy a magyar tud
is, akar is, szabad és önálló lenni.

Ő tartotta fel az elnyomtatás korszakában a
nemzet létjogát és ő emelte fel a magyar kér-
dést az az európai kérdések színvonalára.

Ő fenyegette az elnyomtat, mindig és min-
denütt, míg végre belé rettentek az okulásba és
midőn a kényuralom okult s a nemzet biztosít-
batá jelenét, ő örködött a távolból, ő intett, ő
buzdított, ő remélt, ő bizott, ő képviselt egy
nagy jövőt, mind addig, míg meg nem halt,
hontalanul!

Ez volt az ő élettörténete, ezt tanultam a
külföldön a külföldtől, én — kedves halottunknak
hű fia és ezt fogja róla följegyezni egykor a ma-
gyar történelem!

Mély tisztelettel

Kossuth Ferencz s. k.

A „magántisztviselők országos nyugdíj-
egyesülete.”

Minden komolyan gondolkozó egyének törek-
vése oda irányul, hogy aggkorára nyugalmat és
járandóságot biztosítson magának úgy, hogy élete
alkonyát gondtól menten tölthesse. Szem előtt kell
tovább tartani, hogy hány embert ér munkássá-
gának közepette baleset, mely megbénítja erejét
s családjával együtt nyomoruságnak és inségnek
teszi ki.

Ezen tényezőket fontolóra véve alakították
meg a „magántisztviselők nyugdíjegyületét.”

Jóllehet az alapszabályokat a miniszterium
csak folyó évi április havában szentesítette úgy,
hogy az egyesület csak ez idő óta működhet sza-
badon és törvényes alapon, már szépen növeke-
dett a tagok száma és szaporodik folyton, mi ja-
varézt nemesak a tagok dicséretére méltó ügy-
buzgóságának tulajdonítható, hanem azon körül-
ménynek, hogy az egyesület módzata oly előnyös,
mint egyetlen más intézeté sem.

Nem szándékunk az előnyöket itt fejtegetni,
kiviláglik az az alapszabályokból, melyeket az
egyesület szivesen boesát az érdeklődők rendel-
kezésére.

Az egyesület igazgatásában oly egyének
osztokodnak, kik közéletünkben előkelő, befolyásos
szerepet játszanak s akik meggyőződve arról, hogy
milyen fontos tényező a „magántisztviselők orszá-
gos nyugdíjegyületé” társadalmi életünkben, azt
a jó ügyhöz méltó buzgósággal karolták fel.

Az egyesület célja, miként már a czíme is
mutatja, az egész ország magántisztviselőinek, illetve
a kereskedelmi alkalmazottaknak módot nyújtani
arra, hogy nyugdíjjal aggkorukat biztosíthassák s
ezért szükséges, hogy ép úgy mint a fővárosban,
a vidéki nagyobb városokban is választmányok
alakuljanak oly hivatással, hogy a környékbeli
magánhivatalnokokkal ismertessék a nyugdíjbizto-
sítás előnyeit és híveket, illetve újabb tagokat
szerezzenek. Az alapszabályok szerint 35—40 éves
tagok csak ez év végéig, 40—50 éves tagok pe-
dig az alakulástól számított 6 hónapon belül, te-
hát csak e hó végéig vehetők fel, mely körül-
ményt az érdekeltek figyelmébe ajánljuk.

A főváros nagyobb czégei anyagilag is pár-
tolják az egyesületet, alapító és pártoló tagokként
lépve az egyesület kötelekébe.

A nemes czél iránti tekintetből kívánatos
volna, ha a vidéki czégek követnék e szép példát.

VEGYES HIREK.

Sürgöny.

**Ő Felsege a miniszterium vezetésé-
vel dr. Wekerle Sándort bizta meg;
Szilágyi Dezső a kabinetben megmarad.
Éljen a király!**

— **A kormányválság,** mely oly hosszasan
tart és az újabb hírek szerint Wekerle, Szilágyi, Csáky,
Bethlen miniszterek kiválasztás okozza, méltán tartja iz-
gatottságban az országot és aggodalomban a hazafia-

fel a lapokat. Ezek egyikében feltünő fekete betűkkel
rövid távirat jelenté, hogy Franciaország egy nagy
fia ravatalon fekszik.

De a szeme a Tarczán akadt meg. Az első lapon
az ő versét hozta a derék újság. Mohón olvasta el. A
szerkesztő (a ki derék, finom ember) csillag alatt még
különösen is felhívta reá az „olvasóvilág” figyelmét.
Nem tudott betelni vele. Bár minden betűjét tudta
már, ötször-hatszor elolvasta egyfolytában. Szemei káprá-
záltak s feje szünte beleszédült. Oly ingere volt reá a
saját nevének, melytől nem tudott szabadulni. Minden
újabb olvasás oly hatást gyakorolt idegeire, mintha
egy-egy pohár erős fekete bort ivott volna ki gyors
egymásutánban.

Gondosan eltette a lapot, poros újságlapok közé,
hol elméjének egyéb derék termékei voltak az utókor
részére megőrizve. Azután hintaszékbe vetette magát,
s arczát az alkonyi sugarak felé fordítva, lehunyta
szemeit.

— Mily gyönyör a költészet! — s gyöngén ösz-
szerázkodott — mily gyönyör szépeni rni — mint
én.

A nyitott ablakon behallatszott a sétáló nők vi-
dám csevegése s az erdő zúgása. A megérkező vonat
éles füttye vidorán sikoltott föl s véghangja még jó-
ideig — hogy úgy mondjam — maradt függve a leve-
gőben. Kirándulásról érkező hintók kerekei gyöngye
zajt ütöttek a ruganyos homokon.

Álmadozásra hívó alkonyat!

Mikor ismét felnyitotta szemeit, a nap régóta
lebukott. Már piros sávcck sem jeleztek az égbolton,

hol áldozott le. Szürke volt az ég, a párolgó erdők s
a furdőhely utcái.

A szobában borongott a homály. Csak a költő
fülemiléje (melyet jellek gyanánt tartott lakában) ver-
deste kalitja drót falát. A benyomuló gyöngye szél meg-
zörrentette az asztalon hagyott lapot.

Angyal Nándor feleszmélt. A sötétben, visszaidézve
a nap eseményeit, a nagy francia haláhirét forgatta
eszében. Jól ismerte őt, sőt látta is egyszer Párisban,
a mint a parlamentben szónokolt. Még emlékezett szé-
les nagy arczára s felséges provencei paraszt, a
kinek feje nem sokkal többet ér egy likas mogyoró-
nál. Esméi, terve, czéljai, hevülő nagy szive egy pil-
lanattal sem tudtak hosszabb életet biztosítani neki,
mint a mennyi a sorstól rendelve volt. Meghalnak a
nagy emberek is! Dicsőségük, hírnevük, tetteik em-
léke, ragyogó ötleteik nem mentik meg őket.

A költő hevesen ugrott fel s szobájában járkálni
kezdett.

A nagy emberek halála mindig mélyen megren-
ditette lelkét. Pedig csak az a különbség van egy kis
és nagy ember halála közt, hogy emez nagyobb zaj-
jal esik le fájáról, mint az oly gyümölcs, mely fejlet-
tebb, sulyosabb, érettebb. Ama nagyobb vagy kisebb
zaj nem határoz. A legnagyobb zaj sem tart örökké.
Egy bizonyos csak: a leesés a fáról.

Kezét homlokához szorította. Halantékai mögött
vadul lüktetett a vér. Rosszul érezte magát, gyertyát
kellett gyújtania.

— A nagy D... meghalt! S nagy ember hal
meg.

S hosszú idő óta ma először feledkezett meg ar-
ról, hogy a közös estelire gondosan átöltözzék.

IV.

Az étteremben húzta a cigány és siető pinczé-
rek ételeket hordtak körül. Már mindenki asztal-
nál ült — ő érkezett utolsónak.

Daczára a cigányok bus nótáinak, a közönség
derült hangulatban volt. Sebesen fogytak a pompásan
készült ételek s temérdek vékonynyaku zöldes pa-
laczka állt üresen az asztalokon. Kések s villák zörög-
tek, poharak ütődtek csengve össze.

A kitünő világítás előnyösen tüntette ki a hől-
gyek ruháinak színét. Szemük, ékszerük s üde arczuk
ragyogott.

A költő komolyan lépett be. Tekintetével körül-
futott a vidám társaságon. Bosszantotta a zaj, nevetés
s vidor láрма.

Kedvetlenül ült le szokott helyére. Fényasan vá-
logatott az ételekben s az étlapot nyomoruságnak
nevezte, majd a lámpákkal volt baja: igen világosan
égnék. Az bántja az ő szemeit. S hogy egyáltalában
sok dolog van, a mi méltán bánthatja egy költő
szemeit.

kat a jövő esélyei iránt. Mert — így gondolkoznak — ha egy oly erős férfiakból álló miniszterium, mely nagy tekintélyes pártra támaszkodhatik s melynek hazafias munkásságához annyi reményt fűzhet az ország, ily váratlanul megbukik, minő helyzete lesz egy kevésbé erős, kevésbé népszerű miniszteriumnak. Különösen minket erdélyrészeket, kiknek újabbban oly nehéz helyzete van, érint legkellemetlenebbül e válság, melynek ily időben való felvetését határozottan károsnak tartják.

— **A megyei központi választmány** az orsz. képviselő választók 1895. évi névjegyzékének kigazdítása végett f. hó 16-án gyűlést tart.

— **Az alsófehérmegyei** történelmi, régészeti és természettudományi társulat f. hó 10-én, vasárnap d. n. 4 órakor a megyeház nagy termében tartja meg VII. rendes közgyűlést Csató János kir. tanácsos, alispán elnöke alatt. Tárgyai: elnöki megnyitóbeszéd, titkári jelentés, felolvasás: tartja Makkay Domokos gym. tanár, muzeum és könyvtárőri jelentés, pénztárnoki jelentés és a számadások megvizsgálása, esetleges indítványok, az alelnöki állás bétöltése, nem különben a választmány egynegyed részének kisorsolása s azok helyébe újak választása. — Felhívjuk városunk intelligens közönségét s különösen a hölgyeket, hogy ezen érdekes gyűlésen mennél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

— **Kegyeletadó**, A theol. akadémia ifjúsága f. hó 13-án délelőtt 10 órakor tartandó gyászünnepélyének programja a következő: 1. A XC. zsoltárt énekliz az ifjúság. 2. Alkalmi imát mond Kovács László. 3. Emlékbeszédet tart n. Hegedűs J. tanár felett Pásztohy Dénes. 4. Énekel a theol. dalkar. 5. Emlékbeszédet mond n. Józsa Zs. tanár felett C. ürs. Ferencz. 6. Ódát ad elő B. Józsa Gyula. 7. Emlékbeszédet mond n. Kiss A. tanár felett Demes Péter. 8. Zenél a főiskolai zenekar. Az ünnepély a főiskola nagytermében fog folyni s arra a t. közönséget ez uton hívja meg a rendezőség.

— **A m. történelmi**, régészeti és természettudományi egyesület tagjainak nagy része vasárnap délután fog a vegyes vonattal megérkezni, szívélyesen üdvözlöjük őket városunkban.

— **Az önkéntes tűzoltó-egylet** Lázár István főparancsnoksága alatt eleven, friss életet kezdett. — Gyűlnek az új működő tagok, mindennap új alapító és pártoló tagokat jelentenek be, a felszereléseket megújítják, szaporítják, gyűléseket, gyakorlatokat tartanak, szóval élénkség van. Most csak egy alkalmas örtörny kellene, mivel a mostani helyiség dohos, homályos, célszerűtlen. Leghelyesebb volna egy bástyát kibérelni, kiigazítani, lakhatóvá tenni, így központot és alkalmas helyen lévén az őrség, jobban megfelelhetne feladatának.

— **Orgonaverseny.** A helybeli ev. ref. tanítóképző intézet egy néhány jelesebb növendéke, folyó hó 17-én vasárnap délelőtt az isteni tisztelet után az ev. ref. templomban orgonaversenyt tart. A legjobb orgonista, a ki a kitűzött pálya-darabot a legszebben adja elő, szép kitüntetésben fog részesülni és egy nagyobb összegű tiszteletdíjat fog kapni. Felhívjuk a közönség szíves figyelmét, legyenek tanúi ezen érdekes orgona-versenynek.

— **A daloskór nyári mulatsága** kedvezőtlen idő miatt tegnaptól (szombat) elmaradt és jövő héten

— Borzasztó! — hajolt át az öreg köszvényes urhoz, a kivel a sétányon ötletét közölte.

— Borzasztó! rettenetes! égbekiáltó! — csikorgatta amaz fogait, mert erősebb köszvényroham harapott térdébe.

Mily nép ez! Mily megelégedettek s mily mosolygók.

— Ugy vigyorognak, mint a majmok.

— Nincs bennök semmi gyöngédség és semmi szív.

— Nincs eszük.

Kedvem volna egy csinos versben kigunyolni őket. Mit mond hozzá tanácsos ur?

— Semmit. Én agyabafőbe szeretném verni őket?

— Lenézem vigságokat. ... Oh, mily bánatos vagyok szegény D... halála miatt. Nagy ember volt.

— Kirugdalmám.

Csaknem felugrott helyéről.

— D—et? Franciaország szemefényét s Európa csillagát? Ót rugdalmá ön ki? — Ön? — Fenyegetőleg s ámulattal nézett az öreg urra.

— Ki én akarom... Jaj! Ezt a népet csak! Jaj a köszvényem! Mintha belevagdalmának roskadt térdeimbe! János!

Inasa elősietett. A királyi tanácsos belékapaszkodott szolgálja izmos nyakába és nyögve, sziszegve tántorgott ki a teremből.

(Folyt. köv.)

szerdán jun. 13-án fog magtartani. Talán akkor kedvezőbb lesz az idő. Reméljük a legjobbat.

— **Huszáraink** szorgalmasan járják be napról napra a vidék községeit, nagy megnyugtató szolgálatot s sok helyt még mindig ideges kedélyeknek, mire itt ott szükség is volt. Így például Benedekben valaki egy fenyegető levelet dobott Reinbold pénzügyigazgató telkére, melynek tettesét fel is fedezték.

— **„Nemzeti Ujság.”** Mint nekünk Budapestről levelezőnk írja, június 17-én a fővárosban új politikai napilap indul meg, mely iránt méltán mutatkozik már most is a legnagyobb érdeklődés. Kétséget nem szenved, hogy ez az új lap, melynek czime „Nemzeti Ujság” lesz, mindjárt kezdettől fogva a legelső helyek egyikét foglalja majd el a hazai sajtóban. Erre nézve elegendő garanciát nyújt a lap munkatársainak igazán fényes névsora. A lap felelős szerkesztője Günther Antal dr., helyettes szerkesztője pedig Szeredai Leó lesz, a kinek munkájukban a kipróbált kitűnő újságitróknak egy egész gárdája támogat. A lap vezércikkiről közt vannak: Aponyi Albert gróf, Horváth Nándor, Kovács Albert, Hódossy Imre, Bartha Miklós, Bolgár Ferencz, Benedek Elek, Hoek János, Acsády Ignác dr., szóval a lap igazán megérdemli, hogy érdeklődéssel várja minden újságolvasó. A „Nemzeti Ujság” különösen nagy súlyt fog fektetni a vidék életére, a vidék ügyes-bajos dolgaira, melyekkel fővárosi lap-társaink bizony-bizony nem sokat foglalkoztak eddig. Mindjárt az első számban a „Nemzeti Ujság” oly regény közlését kezdi meg, mely kétségtelenül a legnagyobb szenzációt fogja kelteni ország-szerte. A mellett a „Nemzeti Ujság” egyike lesz a legolcsóbb napilapoknak, a mennyiben ára: egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. Szerkesztőség az Andrassy-ut és Petőfi-utca-sarkán (Petőfi-utca 16. sz. alatt) lesz, kiadóhivatala pedig Nagymező-utca 25. sz. alatt. A most belépő előfizetők június 17-ikétől július elsőjéig ingyen kapják a „Nemzeti Ujság”-ot.

— **Hányan halnak meg az egész világon?** Egy orvosi lap szerint évenként 33 millió ember hal meg a világon. 91,554 ember ezek közül naponként hal meg átlagos számítással. Így aztán minden órára 3730, minden percze 62 emberhalál esik. Az emberi életkor közép száma 38 év. A népesség egy negyedrészre az elért 8-ik évben hal el; az elért 17 éves kor előtt pedig fele. 100,000 lélek közül csak egy éri meg a 100 éves kort. A házasságban élők általában hosszabb életűek, mint a nőtlenek, vagy hajadonok.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó: CIRNER J. JÓZSEF.

Nyersselyem bastruhákra alkalmas kelméket öltönyenként 9 frt 50 kr-ért és jobb fajtájukat is — valamint fekete, fehér és színes selymeket méterenként 45 kr-tól 11 frt 65 kr-ig — sima, kockázott, esikózt, mintázott és damaszolt stb. minőségben (minireg 240 fajtában és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít; postabér és vámmentesen a privát-megrendelők lakására HENNEBERG G. (es. kir. udvari szállító) selyemgyára ZÜRICHEN. Minták pótafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Hirdetések.

Sz. 745—894.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a királyi kincstár végrehajtónak örményszékési Nyagei Vasiliáue és társai végrehajtást szenvedők elleni 213 frt 84 kr. tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a vizaknai kir. járásbíró területén lévő Örményszékés község határában fekvő örményszékési 135 sz. tjkvben A + 1. 4—10. rend 135. 136. 3899. 3907. 2591. 2706. 3108. 2273. 3765 hrsz. valamint a 138. sz. tjkvben A + 1. rend 4227. 4228. 4229. helyrajzi szám alatt felvett ingatlanokra az árverést 511 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1894. évi június hó 25-ik napjának délelőtti 10 órakor** Örményszékés község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadék képes ér-

tékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Vizaknán, 1894. évi április hó 5-én.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Szentmiklósi József,
kir. aljárásbíró

7538/893.

tkv.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság által az intregaldi gör. cath. egyháznak. Nesztor Juon s Popi elleni végrehajtási ügyében végrehajtatók kérelmére végrehajtási árverés 68 frt 50 kr. tőke, ennek 1885. évi május hó 5. napjától járó 8 % kamatai, 16 frt 15 kr végrehajtási már megállapított valamint a jelenlegi 7 frt és a még felmerülendő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Nesztor Juon s Popinak az intregaldi 58. sz. tjkvben A + 1—42., 44—48., 50., 51. és 53. rend. sz. a. foglalt ingatlanokból végrehajtást szenvedő 1/3 része 618 frt megállapított kikiáltási árban elrendelitetett.

Az árverés **1894. évi június hó 26-ik napján délelőtt 10 órakor** fog megtartni,

Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben 15, 30 és 60 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6 % kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíthatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál és Intregald község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Nagy-Enyed, 1893. évi deczeber 31-én,

Csernátóni Vajda Péter,
kir. járásbíró.

(33—52.)

192. szám.

1894.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a marosújvári kir. járásbíró 1894. évi 748—894. polg. számu végzés következtében dr. Geraszim Emil nagyenyedi ügyvéd által képviselt kiskoru Tasnádi Erzsébet javára medvesi Sipos Péter ellen 256 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt s 310 frtra becsült 2 drb. 5 éves jármás ökrből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a m-újvári kir. jbiróság S14/1894. számú végzés folytán 256 frt tökekövetelés, ennek 1893. évi július hó 18. napjától járó 6% kamatai és pedig összesen 56 frt 99 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Medves községében a község házában leendő eszközökre **1894. évi június hó 19. napjának délelőtti 11 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.
Kelt Marosújvárt, 1894. évi június hó 1. napján.

Dergán János,
kir. jbirósági végrehajtó

Egy ügyes kereskedőseged,
ki a magyar és román nyelvet tökéletesen, a németet részben bírja, azonnal alkalmazást nyer **Záknoffy Antal** fűszer és rőtös üzletében Zalathánán.

Arankamentes lóheremag
nagy szemű 100 kilója 76 frt, 5, 10, 25, 50 kilós zsákokban, államilag ólomzárva.
7-10

Ré pamag
ugyanolyan árban, Alvinczen feladva, utánvétellel kapható

Gróf Teleki Arvéd
drassói uradalmában, u. p. Koneza.

Jószágok haszonbérbe adása.

A n-enyedi ev. ref. Bethlen főiskola.

- Diód-tövisi** (188 hold 705 nsz. öl) évi 1000 frt kikiáltási árral.
- Henningfalvi** (373 hold 785 nsz. öl) évi 3240 frt kikiáltási árral.
- Maros-décsei** (260 hold 599 nsz. öl) évi 2560 frt kikiáltási árral.
- Maros-szentimrei** 310 hold 977 nsz. öl) évi 2000 frt kikiáltási árral.
- Maros-szentkirályi** (353 hold 57 nsz. öl) évi 2200 frt kikiáltási árral.
- Miriszlói** (167 hold 1517 nsz. öl) évi 1200 frt kikiáltási árral.
- Nagyenyed-tinodi** (256 hold 1313 nsz. öl) évi 3200 frt kikiáltási árral.

Vingárdi (850 hold területű jószágai) 4200 frt kikiáltási árral **12 évi bérleti időkorre 1896. márczius hó 1-től 1908. február hó 29-ig** terjedő időre jelen év nyarán haszonbérbe fognak adatni, mire nézve **zárt írásbeli ajánlatok f. évi július hó 15-ig** a főiskola jog- és jószágigazgatóságához nyújtandók be.

Az árverési feltételek ugyanott bármikor megtekinthetők.

A zárt írásbeli ajánlatok mellett ugyanott **szóbeli árverések** is fognak tartatni, és pedig:
A diód-tövisi jószágra nézve f. évi **július 17-én.**

A henningfalvi jószágra nézve f. évi **július 24-én.**

A marosdécsei jószágra nézve f. évi **július 31-én.**

A maros-szentimrei jószágra nézve f. évi **augusztus 7-én.**

A maros-szentkirályi jószágra nézve f. évi **augusztus 14-én.**

A miriszlói jószágra nézve f. évi **augusztus 21-én.**

A nagyenyed-tinodi jószágra nézve f. évi **augusztus 28-án.**

A vingárdi jószágra nézve f. évi **szeptember 4-én.**

A zárt írásbeli ajánlatokkal kapcsolatosan **több jószágra is** tételhetik ajánlat, s így a zártajánlatok a szóbeli árverések befejeztével csak f. évi szeptember 4-én d. u. 3 órakor fognak felbontatni.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 20%-a a zártajánlatokhoz csatolandó s a szóbeli árverés előtt leteendő.

Nagy-Enyeden, 1894. május 24-én. 2-3

A Bethlen főiskola jog- és jószágigazgatósága.

„NEMZETI UJSÁG”

czim alatt június 17-ikén Budapesten új politikai napilap indul meg, mely, mint a nemzeti párt hivatalos lapja, észinte szókimondással harcolni fog a jelenlegi kormányrendszer ellen és becsületesen fog küzdeni a nemzeti érdekekért. A

„Nemzeti Ujság” felelős szerkesztője **Günther Antal** dr., helyettes szerkesztője **Szeredai Leo**, a kiket a magyar sajtó legkiválóbb munkásai támogatnak. A

„Nemzeti Ujság” előre is felhívja a közönség figyelmét kitűnő vezércikkeire, melyeket többek közt **Apponyi Albert** gróf, **Horánszky Nándor**, **Kovács Albert**, **Hódossy Imre**, **Bartha Miklós**, **Bojár Ferencz**, **Benedek Elek**, **Hoek János**, **Acsády Ignác** dr. stb. írják. Ugyanily kiváló erők szerkesztik a

„Nemzeti Ujság” minden egyes rovatát. Mindjárt az első számban **szenzációs regény** közlését kezdi meg a

„Nemzeti Ujság” mely nagy súlyt fog fektetni arra, hogy gyorsan és megbízhatóan, elfogulatlanul informálja a közönséget. Böven fog foglalkozni a

„Nemzeti Ujság” a **vidéki élettel**, adni fog bő **közgazdasági rovatot**, mely hasznos tájékoztatója és tanácsadója lesz minden üzletembernek és gazdának. Lesz a lapnak állandó **divatrovata**, kitűnően szerkesztett **egészségügyi és jogügyi** rovata. A szerkesztői üzenetek rovatában díjtalanul és azonnal ad felvilágosítást a

„Nemzeti Ujság” minden olvasójának, minden kérdésben. A lapnak **az ország minden legkisebb helyén van levelezője**, de a mellett **külön levelezőket tart a világ minden nagy városában, úgy, hogy a**

„Nemzeti Ujság” a leggyorsabban és legmegbízhatóbban fog közölni minden hirt. A

„Nemzeti Ujság” a kormány tulkapásainak szigorú ellenőre. s a magyar nép szabadságának hű szószólója, az igazi egyenlőségnek telkes harczosa lesz. A

„NEMZETI UJSÁG” egyuttal a legolcsóbb napilap is.

Előfizetési ára:

egész évre 14 frt — kr. | negyed évre 3 frt 50 kr.
fél évre 7 frt — kr. | egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr. — Kapható minden hirlapelárusitonál.

Most belépő előfizetők június 17-étől július 1-éig, tehát egy félhónapon át **ingyen** kaphják a lapot. Mutatványszámokat készségesen küld a kiadóhivatal.

„Nemzeti Ujság” szerkesztősége „Nemzeti Ujság” kiadóhivatala

Budapest, Petőfi-utca 16, Budapest, VI. ker., nagymező-utca 25.
(az Andrássy-ut és Petőfi-utca sarkán.)

1-4. Kapható: **CIRNER J. JÓZSEFNÉL.**

COGNAC-JPARO
RESSENYI-TÁRSASÁG
BUDAPESTI CÉG
KORONA-COGNAC

gyártmányai

ORVOSI CZÉLOKRA
használatnak és a következő egyetemi tanár urak által ajánlatnak:

Angyán, Kéti, Kézvárosi,
Koranyi, Kovács,
Müller, Réczey, Stiller
és
Taufner.

11-12
KAPHATÓ NAGY-ENYEDEN:
Bisztritsány Lajos és Pattantyus Antalnál.

HIRDETÉS.

A helyi és vidéki n. é. közönség szives tudomására óhajtom hozni. **Báldi Károly könyvkereskedő** szomszédos helyiségét kapcsolatosan **fűszer, vas, norinbergi és vegyesárú üzletemhez** csatoltan megnagyobbított

czipő- és férfidivat cikkekkel

rendeztem be; egyidejűleg gondoskodtam czipő-üzletemben **elkülönített próbahelyiségről** is.

Van szerencsém tehát a nagyérdemű közönségnek nagyválasztékú **czipő, férfidivat, galanterie-áruimat tetszetős alakban, jó minőségben, lépést tartva a változó divattal legjutányosabb árban** ajánlani.

Ajánlom továbbá **fűszer, vas, kötőgyapot és pamutáruimat, dúsan berendezett üveg, porcelán, önálló servise és diszműáruimat.**

A közelgő sasionra **ugorkás, valamint befőttes üvegeket** jó alakban feltűnő olcsó árban lehetek szerencsés tisztelt vevőimnek szolgálhatni.

Pontos és szolid kiszolgálásért kezeskedve, maradtam a n. é. közönség szives megkeresését kérve

Nagy-Enyeden, 1894. június hó

kiváló tisztelettel

2-3.

PALLOS GYULA.